

SAMEN SLIM MET DE BURGER AAN TAFEL

BURGERPARTICIPATIE IN DE ZORG MET JE ZORGVERZEKERAAR IN DE REGIO

INGE TRA (CZ) & LEA BOUWMEESTER (BURO DE BOUWMEESTERS)

4 MAART 2024

WELKOM

- Wie zijn jullie?
- Wie zijn wij?
- Wat hoop je vandaag te ontdekken?
- Waarom lukt het (nog) niet of wel om burgers onderdeel te maken van samen denken en doen?

AAN HET EINDE VAN DE BIJEENKOMST....

Heb je handvaten om:

- Op een nieuwe manier om te gaan met het toegankelijkheidsvraagstuk
- De burger in te zetten als breekijzer bij complexe vraagstukken
- Op korte, midden en lange termijn met de burger tot samen te denken en doen
- Meteen te kunnen beginnen met de eerste (kleine) stappen

WAAROM IS SAMEN BETER DAN ALLEEN?

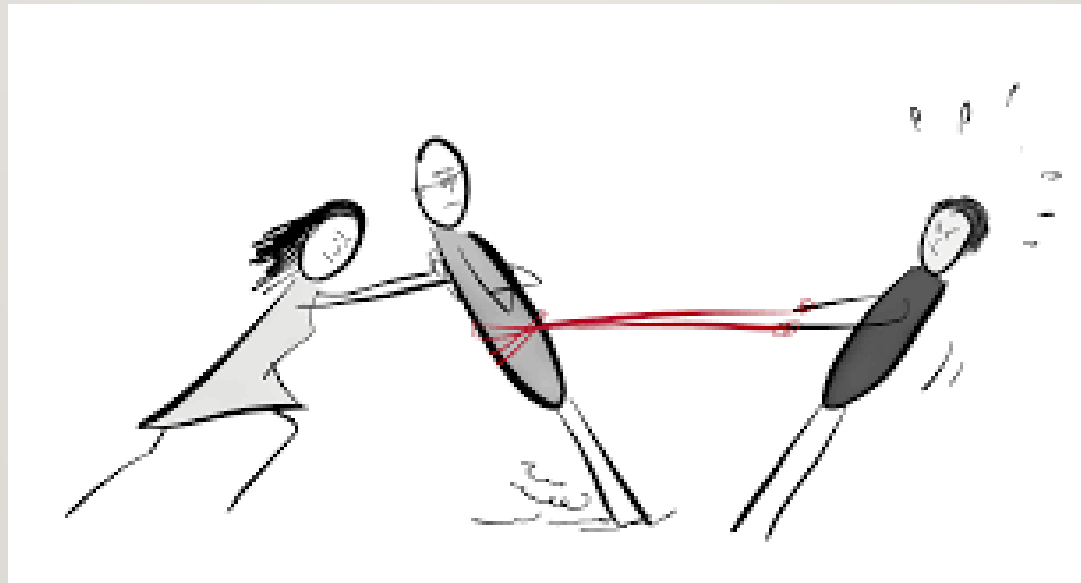
1. Samen **weten** we meer dan alleen: bundel perspectieven en kennis
2. **Draagvlak:** je vormt samen een probleemstelling en passend antwoord
3. **Uitvoeringskracht:** samen bepalen wie wat kan doen (optelsom)
4. Vertrouwen: Mensen **begrijpen** elkaar beter, komen tot gedeelde inzichten en accepteren de uitkomst eerder

VAN MENSEN MEENEMEN, NAAR SAMEN DOEN

Als je samen denkt...

hoef je de ander niet 'mee te nemen' in wat A heeft bedacht voor B

HOE

DE BASIS: MINDSET EN VRAAGARTICULATIE

1: nieuwsgierigheid: vragen en luisteren om beter te begrijpen!

2: vraag articulatie: wat wil je echt weten én ben je dan bereid er iets mee te doen?

WAT HEB JE DAN?

GEDEELDE VRAAG EN ANTWOORD

Een gedeelde probleemstelling (wat is er aan de hand)

+

Gedeelde richtingen van antwoorden (wat kunnen we doen)

+

Draagvlak voor probleem en uitkomst (samen kunnen we meer dan alleen)

=

Procedurele rechtvaardigheid: als mensen onderdeel zijn van een denkproces, begrijpen en accepteren ze de uitkomst eerder. Ook als ze daar zelf niet 100 % mee eens zijn.

(decision acceptance)

PRAKTIJK KAN HET SNEL, DUURT HET LANG?

- 1. korte termijn: ervaringsdeskundige in je team, vraag 3 experts etc
- 2. midden lange termijn: een groep mensen in je denkproces inbouwen
- 3. grote trajecten: Zeeland, Zoetermeer, Limburg

PRAKTIJK 1: BURGERBERAAD ZORG ZEELAND BIJ DE ZEEUWSE ZORG COALITIE
AANLEIDING, AANPAK,

[Video](#)
[Burgerberaad](#)
[Zorg Zeeland -](#)
[YouTube](#)

PRAKTIJK I: BURGERBERAAD ZORG ZEELAND

UITKOMST, UITDAGINGEN

Uitdagingen

- Cultuurverandering. Bijvoorbeeld m.b.t. mandaat
- Door de veelheid aan dingen kan niet alles uitgevoerd worden
- Sommige oplossingen vallen buiten de invloedssfeer van de Zeeuwse Zorg Coalitie
- Hoe kunnen inwoners óók zelf meer verantwoordelijkheid nemen voor de eigen (en elkaars) gezondheid?

PRAKTIJK 2: BURGER BESTUURDERS & BURGERBREIN ZOETERMEER

AANLEIDING, AANPAK, UITKOMST, UITDAGINGEN

- 1. Burgerbestuurder
- 2. Burger in de actielijnen
- 3. Burgerbrein (vereniging)

PRAKTIJK 3: BREDEVERKENNING GEZONDHEID EN ZORG ZUID-LIMBURG AANLEIDING

Inwoners kunnen op 12 december hun zegje doen over de toekomst van het Zuyderlandziekenhuis

Meepraten over de toekomst van Zuyderland kan op 12 december. — © Marcel van Hoorn

'Bouwen aan nieuw verhaal' voor toekomst Zuyderland

1 | Leo Hauben

Vandaag, 06:00 • 6 minuten leestijd

In de regio ontstond veel maatschappelijk verzet toen Zuyderland afgelopen zomer een van zijn toekomstscenario's bekendmaakte.

© ANP

De toekomst van het Zuyderland-ziekenhuis is nog geen gelopen race. Het omstreden scenario waarbij in Heerlen het beddenhuis zou verdwijnen ligt niet meer op tafel.

Lea Bouwmeester is door Zuyderland en zorgverzekeraar CZ ingevlogen als onafhankelijk voorzitter. Zij moet het gesprek leiden met inwoners, gemeenten, provincie, zorgverleners en maatschappelijke en innovatieve organisaties over de toekomst van gezondheid en zorg in de Mijnstreek (Parkstad Limburg en Westelijke Mijnstreek). En wat is daarin de rol van het ziekenhuis in de toekomst?

De gesprekken met de verschillende belanghebbenden lopen al een paar weken. Dinsdagavond is de eerste bijeenkomst waarvoor burgers zich konden aanmelden bij Burgerkracht Limburg, een organisatie die burgerparticipatie bevordert. Zo wordt 'de stem van 't volk' hoorbaar gemaakt in het gesprek over de toekomst van de zorg.

Was het niet logischer geweest eerst over de toekomst van de zorg in het algemeen te praten en dan te besluiten wat de toekomst van het ziekenhuis is?

Bouwmeester: "Absoluut, dat heb ik ook van heel veel mensen in de regio gehoord. Daar balen ze van. Er is veel van geleerd, vandaar dat gezegd is dat ik met een blanco vel begin. We starten het proces opnieuw. Ik heb niet de opdracht gekregen om de eerdere scenario's als uitgangspunt te nemen. Persoonlijk ben ik heel trots dat de burgers nu onderdeel zijn van het hele proces. Dus we gaan niet achteraf vragen wat mensen ervan vinden. Nee, van stap één tot het einde zijn ze erbij."

Hoe poets je het scenario weg waarmee Zuyderland een paar maanden geleden kwam, waarbij in Heerlen geen plaats meer was voor een groot beddenhuis?

"Ik weet of ik 't weg kan poetsen. Het enige wat wij kunnen doen is een proces inrichten waarin inwoners echt zien en merken dat ze ertoe doen en dat hun stem meetelt. We gaan bouwen aan een nieuw verhaal. Dat is op zo'n grote schaal nog nergens in 't land gebeurd."

PRAKTIJK 3: BREDE VERKENNING GEZONDHEID EN ZORG ZUID-LIMBURG

AANPAK, UITKOMST ??

[https://youtu.be/
6buHdC65xMo](https://youtu.be/6buHdC65xMo)

WAAROM ZOU JE HET NIET DOEN?

- Doen we al....
- Mensen willen niet meepraten...
- We spreken altijd dezelfde mensen....
- We kunnen niet de juiste mensen vinden....
- Het is niet representatief.....
- Mensen snappen het niet.....
- Het kost veel tijd....
- Ik weet al wat de beste oplossing is....

SAMENVATTEND

- Gedeelde vragen en antwoorden
  - Lossen echt problemen op
  - Het proces vertraagd en een duurzaam antwoord komt versneld tot stand
  - Mensen begrijpen elkaar, het vraagstuk en komen daardoor tot een passend antwoord
  - Er is draagvlak voor de uitkomst
  - Er zijn ambassadeurs om het antwoord uit te dragen
- Het kan op korte, midden en lange termijn, en een mixvorm
- Naar ervaringen vragen is altijd beter dan het vanuit jezelf doen

SAMEN SLIM: WAT KUNNEN WIJ DOEN

- Welk idee heb jij om burgers onderdeel te maken van denken en doen:
  - Samen **weten** we meer dan alleen: bundel perspectieven en kennis
  - **Draagvlak**: je vorm samen een probleemstelling en passend antwoord
  - **Uitvoeringskracht**: samen bepalen wie wat kan doen (optelsom)
  - Vertrouwen: Mensen **begrijpen** elkaar beter en komen tot gedeelde inzichten
- Welke eerste stap wil je zetten?
- Hoe kunnen we samen optrekken om de kracht van burgers te agenderen én uit te voeren?

DANK VOOR DE AANDACHT

Voor meer informatie

Lea Bouwmeester

- Lea@burodebouwmeesters.nl

Inge Tra

- Inge.tra-wijnakker@cz.nl
- Patientenparticipatie@cz.nl